

rozeszła się po Krakowie wieść, która dość długo się utrzymywała, że p. pułk. Bijak w walkach pod Krasnkiem zginął. Szczegółem wieść ta okazała się fałszywą, która licznych jego przyjaciół i znajomych w Krakowie, gdzie prawie cały czas przebywał, służąc od poręcznika aż do podpułkownika (włącznie) przy 56 p. p. (wadówickim), szczerą napeliła radością. Dzielnym ten oficer dla swoich pięknych i szlachetnych zalet charakteru szeroka w sferze swoich znajomych cieszył się sympatją i szacunkiem. Obecnie za waleczne zachowanie się wobec wroga został odznaczony orderem żelaznej korony III. kl. z dekoracją wojenną.

Prywatne telegramy władz wojskowych i stron cywilnych mają być w oddziale dla spraw cywilnych zaopatrzone wojskowym stemplem i klauzulą: „annehmen“.

W szczególności nagłych wypadkach w nocy można o to ostentowanie i o klauzulę wystarać się u oficera pełniącego służbę inspekcyjną w Komendzie miejscowej (Platzkomando — tym samym budynku, w którym mieści się oddział dla spraw cywilnych, ul. Poselska l. 8).

Zaznacza się, że jakkolwiek wszystkie telegramy ulegają cenzurze w głównym urzędzie poczty i telegrafu, to mimo to podejrzaną ponad wszelką wątpliwość telegramy mogą już przez oficera oddziału dla spraw cywilnych, względnie komendy miejscowej — uskuteczniającemu ostentowanie — być odrzucone.

Z Gortickiego (Szalowa). „Pan Bóg jest teraz na urlopie”, słyszałem w tych dniach takie zdanie z ust wyższego wojskowego, a będzie na urlopie, dopóki się wojna nie skończy. Wojna rzeczywiście przynosi ze sobą zawieszenie wszelkich praw nawet odwiecznych. Aczkolwiek jest prawo wojenne, aczkolwiek są prawa i rozkazy najwyższej komendy, to jednak nie są przestrzegane lub wykonywane pozornie. Stąd szkody i straty nieobliczalne. A przecież restytucja przyjsć winna, przyjsć musi tem większa, im szkody większe. Zestawieniem szkód winni się zająć — naszym zdaniem — Rady powiatowe w sprawie zniszczonych budowl i dróg, Towarzystwa rolnicze w sprawie zniszczonych gospodarstw rolnych i chodowli, a tym instytucjom winni nieść pomoc: duchowieństwo, nauczycielstwo i ludzie inteligentni dobrej woli. Wskazana byłoby rzecz, by posłowie miasto uprawiać wielką politykę i siedzieć zdaleka spokojnie, przejechał się po swych okręgach i przypatrzyli się ruinie i niedzy miast i wsi. Lud, jeżeli kiedy, to obecnie potrzebuje

pomocy i opieki starszej braci. Najwięcej pomocy użyzyć może duchowieństwo, które przeważnie zostało na swych posterunkach i patrzy naocześnie na biedę i ruinę. Sprawozdanie Dra Rogoyskiego z podróży po powiatach limanowskim, sandeckim, grybowski i bocheńskim należałoby uzupełnić sprawozdaniem ze skrawka gortickiego. Zestawienie takie winno być — o ile możności — cyfrowe. Dlatego podaję tu zestawienie z jednej gminy przez Moskali nie zajętej, bo gdzie ci się rozsiedli, tam już dziś głód i niedza. 15 listopada 1914 r. na obszarze dworskim w Szalowej było: 24 koni — obecnie jest 2, 8 wołów — obecnie niema żadnego, 26 krów — obecnie jest 4, 12 jałowików — obecnie jest 2. W gminie Szalowej było: 46 koni — obecnie jest 8, 562 krów — obecnie jest 162, 16 wołów — obecnie niema żadnego, 1 buhaj — obecnie niema żadnego, 242 jałowików — obecnie jest 32, 156 świń — obecnie jest kilkoro prosiąt, kur zostało 20%, gęsi i kaczek niema wcale, 36 woźów — obecnie jest 3, sani 6 par — zabrane przez wojsko.

Z wywiadu z gospodarzami dowiedziałem się, że bronie, plugi, znaczniaki przeważnie popalone, temuz losowi uległy części drzewne z młocarą, młynków i sieczkami. Jak wobec tego myśleć o wiosennej uprawie roli, o zasiewach, suszeniu ziemniaków i kapusty? Co myśleć o chodowli, skoro ani buhaja ani knura ani macior! Co myśleć o czemkolwiek, skoro żyjemy 2 i pół miesiąca pod granatami, a Bóg jeden chyba wie — choć na urlopie — jak długo jeszcze żyć będziemy.

Ks. Stanisław Niepokaj dziekan.

Koleje w Galicyi wschodniej. Jak donosi „Frankf. Ztg.” w Galicyi wschodniej zorganizowano 23 stacje kolejowe do nieograniczonego przewozu towarów i pasażerów między Rosyą a Galicyą wschodnią. Transport towarów między Radziwiłłowem a Lwowem kosztuje 73 kopiejki za pud. Dotychczas wozani kosztowali 90 kopiejek za pud.

Polacy rezerwiści na Węgrzech. Od adwokata Dra Barańskiego w Budapeszcie otrzymał „Polski Kurjer Wiedeński” wiadomość, że w Czeldömölki na Węgrzech, w wojskowym instytucie weterynaryjnym, zajętych jest dużo rezerwistów Polaków, którzy nie posiadają żadnych wiadomości o rodzinach swoich i pozbawieni są w zupełności polskiej książki i gazety. Tamtejszy adwokat, Dr Michał Pórkolab, serdecznie przyjaciół sprawy polskiej i Polaków, zajął się losem naszych rezerwistów i dostarcza im własnym kosztem lektury polskiej. By-

łoby rzeczą pożądaną, aby rodacy pamiętali też o wymienionych żołnierzach.

W osobodzonych Czerniowcach. Według doniesienia „Graz. Tagesp.” w Czerniowcach Rosyane spłądowali 72 sklepów i 140 domów prywatnych. Szkodę ocenia się na jeden milion.

O podburzaniu do gwałtów wdrożyła prokuratura znowu śledztwo przeciwko redaktorowi p. M. Noskoicziowi z Poznania i p. M. Klimkiewiczowi z Inowrocławia. Pan Klimiewicz wydał przed dwoma laty pocztówkę z ilustracją, przedstawiającą wyście ludu polskiego z wywłaszczonej wsi; na odwrotnej stronie obrazku zamieścił wierszyk układu p. Noskowicza. W ilustracji jak również w jednośnym wierszyku dopatrzyła się prokuratura podburzania do gwałtów. Nadmienię wypadka, że od wydania inkryminowanej pocztówki upływa już drugi rok. („Kur. Poz.“).

Walka z kłusownikami. Z Czerniejewa w Poznaskiem donoszą: Rozpaczliwa walka odbyła się pomiędzy dwoma leśnikami hr. Ponieńskiego a trzema robotnikami, których przydybano na kłusownictwie. Zastrzelili już pięć zająców. Podczas walki na pięści jeden z leśników zranił ciężko robotnika Wienchika z Kawenczyka. Odwieziono go do szpitala we Wrześni, gdzie nazajutrz umarł.

W sprawie telefonowania w języku polskim. Czytamy w „Kuryerze Poznańskim”: Częstokrotnie czyniono trudności, jeżeli telefonowano po polsku. Wobec tego p. Dobiesław hr. Kwilecki z Kobylnik pod Kościannem wniosł do naddyrekcji pocztowej w Poznaniu zażalenie, na co otrzymał odpowiedź, że do miejscowości, należących do jednego i tego samego obwodów telefonicznego, jest dozwoloną rozmowa w języku polskim.

Podobnie jak w Księstwie czyniono także tu i owdzie w Prusach Królewskich trudności, jak np. w Sztumie. Pisze o tem grudziądzkiemu „Przyjacielowi Ludu” p. Witold Domirski z Czernina pod Sztumem, następujące szczegóły:

„Od początku wojny nie pozwolono w Sztumie rozmawiać telefonicznie po polsku nawet w obrębie obwodów miejscowego urzędu telefonicznego. Od pięciu tygodni nie przyjmowano także kart i listów pisanych po polsku. Wskutek tego wystosowałem odnośne zapytanie do naddyrekcji poczty w Gdańsku. Od czasu nadejścia odpowiedzi z Gdańska, przyjmują w Sztumie znowu listy pisane po polsku i pozwalają na telefoniczne rozmowy w polskim języku prowadzone w obrębie miejscowego obwodów urzędu telefonicznego“.

Odpowiedź naddyrekcji poczty w Gdańsku brzmi w tłumaczeniu polskiem następująco:

„W komunikacji pomiędzy uczestnikami tego samego miejscowego obwodów telefonicznego wolno oprócz języka niemieckiego także używać języka polskiego. Również wolno pisać listy także w polskim języku. Oczywiście trzeba listy oddawać aż do dalszego rozporządzenia otwarte według zarządzenia, jakie gubernator Grudziądzka ogłosił dnia 25 stpeznia, w obrębie obwodów podlegającego jego władzy, w którym się znajduje także sztumski urząd pocztowy. — Urząd pocztowy w Sztumie został o tem powiadomiony.

Samobójstwo baronowej Vaughan. Donoszą z Paryża, że baronowa Vaughan, morganatyczna żona zmarłego króla belgijskiego Leopolda, która mieszkała w ostatnich czasach w Paryżu — jak pisze „Matin“ — odebrała sobie życie wystrzałem z rewolweru. (Karolina la Croix późniejsza morganatyczna żona króla belgijskiego Leopolda, mieszkała wraz ze siostrą w Paryżu. Tam w r. 1900 poznała króla Leopolda podczas wystawy powszechnej, którą zachwycony jej pięknoscia i wspaniałą postawą, starał się o jej względy i zawiązał z nią bardzo serdeczne stosunki. Później nadał jej tytuł baronowej de Vaughan i obdarzył znacznym majątkiem ziemskim. W r. 1908, gdy mu powiła drugiego syna, posłubił ją potajemnie wedle obrządku kościoła rzymsko-katolickiego, lecz nie cywilnie, co dało powód do zakwestyonowania ważności tego małżeństwa. Po śmierci króla Leopolda, która nastąpiła 17 grudnia 1909, rodzina zmarłego usiłowała zaprzeczyć Pani Vaughan praw do spadku po mężu, jednak na próżno, gdyż kościół uznał małżeństwo za legalne i ważne zawarte. Podczas przedśmiertnej choroby króla pani Vaughan pielęgnowała go bardzo troskliwie z pełnem poświęceniem. Jako wdowa wysłała powtórnie za mąż, za człowieka ze stanu mieszczańskiego, lecz wkrótce potem z nim się rozwiódła).

Emil Verhaeren przeciw Niemcom. Znany belgijski poeta Emil Verhaeren pisze w paryskim „Temps” (według relacji „N. Fr. Presse“): „Nienawidzę Niemiec z całej duszy. Niemcy muszą zostać zniszczone. Ich zwycięstwo byłoby katastrofą dla całego świata. Niemcy są częścią tyranami, częścią niewolnikami. Miałem dawniej przyjaciół wśród Niemców, dzisiaj przeklinam wszystkich. Nasze zwycięstwo jest pewne choć ciężkie“.

Dardannele przed 2.000 lat. Jak przypominają „Köln. Ztg.” Dardannele obchodzą obecnie nieczę-

sty jubileusz. Właśnie upłynęło 2.000 lat, jak w mieście Dardanos nad Hellespontem zawarto pokój między Rzymem a królestwem Pontu. Mityrdates VI, król Pontu rozpoczął wojnę z Rzymem, lecz został pobity i musiał zawrzeć upokarzający pokój.

Odznaczenia wojenne.

Złoty krzyż zasługi z koroną na wstędze medalu za waleczność otrzymali: Mikołaj Chmielecki, oficyał artylerji 93 pułku dział polnych.

Srebrny krzyż zasługi z koroną na wstędze medalu otrzymali: Leon Wileczek, feldwebel 31 pułku piechoty, Tytus Czerniawski, feldwebel szpitala obrony krajowej w Czerniowcach, Adolf Borkowski, wachmistrz sztabowy (pułku ułanów obrony krajowej), Karol Nowobilski, feldwebel oddziału kolejowego, Jan Wojtek, oficer rachunkowy pierwszej klasy z 6 pułku dział polnych.

Srebrny medal za waleczność pierwszej klasy otrzymał: Paweł Mikołajczyk, feldwebel 36 pułku piechoty obrony krajowej.

Srebrny medal za waleczność drugiej klasy otrzymali wachmistrze żandarmeryi: Piotr Prokopowicz, Tadeusz Makowiec, Jan Szczepański, Franciszek Rosół; wiewachmistrze: Szymon Pluta, Józef Wołowicz, Wacław Zborowski, Jaszowski, Szymon Pipła, Józef Czajka, Włodzimierz Czerniecki, Michał Kulczycki, Bazyli Popowicz, wszyscy z komendy żandarmeryi obrony krajowej nr 5, Jan Ilnicki, plutonowy 36 pułku piechoty obrony krajowej.

141. Lista strat.

Kap. Alojzy Chlebowsky 3 p. p., ranny, por. Franciszek Pietrzak 16 p. obr. kraj., ranny, por. Franciszek Rychlik 16 p. obr. kraj., ranny, chorąży Józef Holanek 14 p. obr. kraj. w niewoli, chorąży Franciszek Kasperek 45 p. p., w niewoli, por. Antoni Kłosiński 16 p. obr. kraj. w niewoli, por. Karol Gąsiorek 16 p. obr. kraj., w niewoli, por. Józef Sobek 14 p. obr. kraj., ranny, por. Bronisław Stankiewicz 16 p. obr. kraj., ranny, por. Mateusz Zamorski 16 p. obr. kraj., ranny.

L. 11774 z 1915.

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie reskryptu c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 7 sierpnia 1914 L. 1100 mob. Magistrat ogłasza maksymalną taryfę cen artykułów niezbędnych do codziennego utrzymania, która obowiązywać ma w gminie stoł. król. m. Krakowa od daty niniejszego obwieszczenia aż do odwołania.

Taryfa maksymalna cen artykułów niezbędnych do codziennego utrzymania:

	Cena koron:		Cena koron
Mąka pszenna Nr. 0.:		Mięso wieprzowe:	
za 100 kigr. bez worka	92.—	a) poledwica i kotlety 1 kigr.	3.—
za 1 kigr.	—98	b) szynka, łopatka i boczek 1 kigr.	2.80
Mąka pszenna do gotowania (z domieszką 30 proc. mąki jęczmiennej): za 100 kigr. bez worka	75.—	Szynka wędzona surowa w całości 1 kigr.	3.70
za 1 kigr.	—82	Szynka gotowana krajana na części 1 kigr.	6.40
Mąka pszenna cięlebowa (z domieszką 33 proc. mąki jęczmiennej): za 100 kigr. bez worka	63.—	Kiełbasa surowa siekana 1 kigr.	2.60
za 1 kigr.	—70	Kiełbasa krajana wędzona 1 kigr.	3.80
Mąka pszenna chlebowa (z domieszką 33 proc. mąki kukurydzanej): za 100 kigr. bez worka	—	Kiełbasa siekana wędzona 1 kigr.	3.20
za 1 kigr.	—	Wędzonka surowa 1 kigr.	3.20
Mąka żytnia jednolita (z domieszką 33 proc. mąki jęczmiennej): za 100 kigr. bez worka	56.—	Wędzonka gotowana 1 kigr.	3.40
za 1 kigr.	—62	Sardelki 1 sztuka	—16
Mąka żytnia jednolita (z domieszką 30 proc. mąki kukurydzanej): za 100 kigr. bez worka	—	Kiełbaski wiedeńskie 1 para	—16
za 1 kigr.	—60	Mięszanina 1 kigr.	5.—
Mąka jęczmienna: za 100 kigr. bez worka	54.—	Śtónina 1 kigr.	3.—
za 1 kigr.	—	Smalec 1 kigr.	3.20
Mąka kukurydzana za 100 kigr. bez worka	46.—	Cukier w głowach za 100 kigr.	83.—
za 1 kigr.	—52	— kostkowy w paczkach za 100 kigr.	87.—
Bulka warszawska na wodzie 35 gram.	—4	— w głowie za 1 kigr.	—88
Chleb żytni z mąki nowego typu	—56	— rąbany w głowie za 1 kigr.	—90
Mleko pełne niezbiierane na placach targowych i w sklepach 1 litr	—40	— w kostce za 1 kigr.	—92
Mleko zbierane na placach targowych i w sklepach 1 litr	—20	Nafta przy sprzedaży beczkami za 100 kigr. (bez beczki)	76.—
Śmietana kwaśna 1 litr	1.20	za 1 litr	—76
Masło kucheńne 1 kigr.	4.—	Sól kamienna 1 kigr.	—22
Jaja 1 sztuka	—11	Sól warzonkowa 1 kigr.	—28
Jaja 1 kopa	6.—	Grysiak	1.20
Mięso pierwszej jakości:		Jagły	—88
a) z części tylnych 1 kigr.	2.64	Kasza jęczmienna średnia	—88
b) z części przednich 1 kigr.	2.24	Kasza jęczmienna siekana	—84
Mięso drugiej jakości:		Fasola duża	1.04
a) z części tylnych	2.40	Fasola krasa	2.—
b) z części przednich	2.08	Soczewica	—94
Mięso trzeciej jakości:		Pęczak	—80
a) z części tylnych 1 kigr.	2.—	Cebula 1 kigr.	—44
b) z części przednich 1 kigr.	1.88	Ziemniaki za 100 kigr. na placach targowych	9.—
		za 1 kigr.	—12

UWAGA: Ceny wyżej wymienione za 100 kigr. odnoszą się do sprzedaży przez agentów względnie większych kupców.

*) Odnośnie do mąki, ceny podane wyżej za 100 kigr. obowiązują przy sprzedaży na worki, obejmujące także ilości mniejsze w hurtownym handlu przyjęte, najmniej jednak 70 kigr. ważące.

**) Każdy reżnik obowiązany jest sprzedać żądaną ilość mięsa, najmniej jednak 1/4 kilograma.

Przekraczający te taryfy podawani będą do ukarania c. k. Sądowi, a w następstwie popełnionych przekroczeń stracić mogą nawet uprawnienie przemysłowe.

Publiczność winna zatem we własnym interesie wskazywać c. k. Sądowi karnemu bezpośrednio lub za pośrednictwem Wydziału III. b. Magistratu (gmach Magistratu oficyna od głównego wejścia na prawo l. p.) tych kupców, którzy powyższą taryfę maksymalną przekraczają.

Zarazem Magistrat zarządza pod rygorem środków przymusowych, aby wszyscy przemysłowcy, trzdnicy się sprzedają któregokolwiek artykułu, wymienionego w taryfie, zaopatrzili się w drukowane egzemplarze taryfy i następnie przybliży li w miejscach widocznych w poszczególnych lokalach sprzedaży w terminie dni 3.

Wspomniane drukowane egzemplarze taryfy wydaje za zgłoszeniem się Wydział III. b. Magistratu w godzinach od 11-tej do 1-szej z południa.

Równocześnie traci moc obowiązującą taryfa maksymalna, ogłoszona obwieszczeniem Magistratu z d. 4-go lutego 1915 r. L. 4731 III. a. 1915.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa

dnia 26 lutego 1915 r.

Prezydent miasta:

Dr Leo.